

SPOREN NAAR ANTWERPEN-ZUID

=====

**STUDIE OVER HET VROEGERE STATION ANTWERPEN-ZUID, DE VERDWENEN
EN DE NIET-GEREALISEERDE SPOORLIJNEN TEN ZUIDEN VAN ANTWERPEN**

Paul Jacops & Jef Van Olmen

HET STATION ANTWERPEN-ZUID (REIZIGERS)

– Verbeteringen en aanvullingen

Verbeteringen - versie 2024 09 02

Foto op blz. 26 van het hoofdstuk – verbetering van de fotolegende

*Locomotief 64.130 verlaat Antwerpen-Zuid om 16:40 uur met trein 9743 naar Boom en Dendermonde.
Foto genomen in mei 1966, toen het stationsgebouw al was afgebroken. De locomotief behoorde tot de stelplaats Merelbeke
en werd op 20 juni 1966 'geschraapt uit de geschriften'. Foto Walter Pinet.*

HET STATION ANTWERPEN-ZUID (REIZIGERS)

Verbeteringen en aanvullingen

Versie 2025 01 15

Foto's op blz. 27 van het hoofdstuk – verbetering van de fotolegende

Foto H.G. Hesselink

Foto H.G. Hesselink

Foto J. Quanjer, verzameling Train World Heritage

Drie reizigerstreinen komen aan in Antwerpen-Zuid. Bemerkt het dienstgebouw met de woning van de baanmeester en de watertoren. Zie ook het kaartje op blz. 10 van dit hoofdstuk.

De treinen worden gesleept door een type 40 (linksboven), een type 66 (ex-Pruisische S6 - rechtsboven) en een type 9 (linksonder). De twee treinen links zijn samengesteld uit Nederlandse rijtuigen. Het gaat om treinen die uit Nederland naar Antwerpen-Zuid reden n.a.v. een voetbalmatch België – Nederland die op zondag 4 april 1937 plaatsvond in het Bosuilstadion in Deurne (zie volgende blz.).

Foto's (4 april 1937): H.G. Hesselink en J. Quanjer; beide Nederlandse spoorwegliefhebbers waren toen blijkbaar samen op pad waren om treinfoto's te maken in Antwerpen. Niet bekend is of ze ook de voetbalmatch hebben bijgewoond ... (verzamelingen Jef Van Olmen en NMBS Train World Heritage).

Studie over het vroegere station Antwerpen-Zuid, de verdwenen en de niet-gerealiseerde spoorlijnen ten zuiden van Antwerpen – Paul Jacops & Jef Van Olmen.

Aanvullingen - versie 2024 09 02

Foto van het kopperron van Antwerpen-Zuid

Foto www.garesbelges.be

Het kopperron van Antwerpen-Zuid in de jaren dertig, met slechts twee eenzame reizigers ...

Foto: www.garesbelges.be.

Excursie- en voetbaltreinen in Antwerpen-Zuid

In de jaren twintig en dertig was het in de zomerperiode vrij druk in het station Antwerpen-Zuid, omdat er dan 's morgens extra treinen vertrokken naar de Belgische kust, die 's avonds ook naar Antwerpen-Zuid terugkeerden. Zie het hoofdstukje over het reizigersverkeer in 1929, blz. 6. Er vertrokken toen ook veel excursie- en bedevaarttreinen vanuit Antwerpen-Zuid, waarvoor er in het veel drukker Antwerpen-Centraal geen ruimte was.

Minder bekend is dat er soms ook treinen met voetbalsupporters Antwerpen-Zuid als eindbestemming hadden.

Een voorbeeld: op 4 april 1937 vond een interlandwedstrijd België – Nederland plaats in het Bosuilstadion in Deurne. Duizenden Nederlandse supporters zakten naar Antwerpen af. Drie treinen met Nederlandse voetballiefhebbers, twee uit Den Haag en een uit Haarlem, hadden Antwerpen-Zuid als eindstation. Opvallend, omdat Antwerpen-Zuid een heel eind verwijderd is van het Bosuilstadion. Uit dienstmededelingen van de trammaatschappij en persberichten blijkt dat toen veel extra trams ingelegd werden vanuit het centrum van Antwerpen, maar geen enkele vanuit Antwerpen-Zuid. We vragen ons af hoe die massa Nederlandse voetbalsupporters in Deurne geraakt is!

N.S. K.N.V.B. B.S.M.
VOETBALWEDSTRIJD BELGIË-NEDERLAND
 Te Antwerpen op Zondag 4 APRIL 1937
 REIST PER SPOOR VLIJG - VLUIG - VOORDEELIG

Eendaagsche Extra Sneltrain M
 HEEN EN TERUG OP ZONDAG 4 APRIL 1937.
 DIENSTREGELING EN PRIJZEN SPOORKAART RETOUR:

HEENREIS	TERUGREIS	PRIJZEN
6.00 V Den Haag H.S.	A 0.57	f 1.50
6.26 „ Rotterdam D.P.	„ 0.20	„ 2.00
8.18 A Antwerpen Zuid	V 22.44§	

§ Belgische Zomertijd, 49 minuten later dan Amsterd. tijd.
 Reizigers moeten minstens 15 minuten vóór vertrek bij de garescontrole zich door middel van briefadres, verzoeningskaart of dergelijke te kunnen legitimeren.
 Op de extratreinen zijn abonneementskaarten NIET geldig.
 De verkoop der spoorkaarten, die slechts tot een beperkt aantal verkrijgbaar zijn, eindigt uiterlijk Woensdag 31 Maart 1937 of zoora het vastgestelde aantal is uitgegeven. Zij zijn verkrijgbaar bij onderstaande:

REISBUREAUX:
 DEN HAAG: American Express Co., Plaats 31, tel. 189138.
 Rijkswaai Lindeman, Groenmarkt 22, tel. 117605.
 Ned. Reizevereeniging, Zeestr. 102-104, tel. 115346.
 ROTTERDAM: v. Klaveren, Signering „De Roben“, Cool singel 49, tel. 5415.
 L. Koelman, Monneguierlaan 129, tel. 34622.
 C. A. Pijl, Signering, Belgischlandsesteen 14, tel. 5101.

SPORTADRESSEN:
 DEN HAAG: H. C. Meyer, Scheekade 25, tel. 772618.
 P. G. Verboom, Hobbemaer 159, tel. 334464.
 W. v. Zan, Goudcongraven 87 b (sigmag).
 ROTTERDAM: M. A. J. v. d. Dungen, Coelingal 49, tel. 1584.
 v. Klaveren, Signering „De Roben“, Cool singel 49, tel. 5415.
 L. Koelman, Monneguierlaan 129, tel. 34622.
 C. A. Pijl, Signering, Belgischlandsesteen 14, tel. 5101.

Deze adressen kunnen vóór 25 MAART a.s. tevens toegangskaarten tot het stadion te Antwerpen bij den K.N.V.B. bestellen.
 Deze kosten: Overdekte Tribune . . . . . f 4.60
 Onoverdekte zitplaatsen . . . . . f 3.30
 Staanplaatsen . . . . . f 1.20

Op. P.S. 10-3-37 - 25.64

N.S. K.N.V.B. B.S.M.
Voetbalwedstrijd BELGIË-NEDERLAND
 te ANTWERPEN op Zondag 4 APRIL 1937
 REIST PER SPOOR VLIJG - VLUIG - VOORDEELIG

Eendaagsche Extra Sneltrain K
 HEEN EN TERUG OP ZONDAG 4 APRIL 1937.
 DIENSTREGELING EN PRIJZEN SPOORKAART RETOUR:

HEENREIS	TERUGREIS	PRIJZEN
7.00 V Den Haag H.S.	A 0.08	f 2.50
7.11 „ Delft	„ 23.37	f 2.30
7.26 „ Schiedam	„ 23.45	f 2.15
8.10.29 A Antwerpen (Zuid)	V 22.04 §	—

§ Belgische Zomertijd, 49 minuten later dan Amsterd. tijd.
 Reizigers moeten minstens 15 minuten vóór vertrek bij de garescontrole zich door middel van briefadres, verzoeningskaart of dergelijke te kunnen legitimeren.
 Op de extra treinen zijn abonneementskaarten NIET geldig.
 De verkoop der spoorkaarten, die slechts tot een beperkt aantal verkrijgbaar zijn, eindigt uiterlijk Woensdag 31 Maart 1937 of zoora het vastgestelde aantal is uitgegeven. Zij zijn verkrijgbaar bij onderstaande:

REISBUREAUX:
 DEN HAAG: American Express Co., Plaats 31, tel. 189138.
 Rijkswaai Lindeman, Groenmarkt 22, tel. 117605.
 Ned. Reizevereeniging, Zeestr. 102-104, tel. 115346.
 DEN HAAG: H. C. Meyer, Scheekade 25, tel. 772618.
 P. G. Verboom, Hobbemaer 159, tel. 334464.
 W. v. Zan, Goudcongraven 87 b (sigmag).
 DELFT: H. Hekman, Signering „Oude Delft 97, tel. 365.
 SCHIEDAM: J. Th. P. Allard, Signering, Broersveld 9, tel. 4983.

Deze adressen kunnen vóór 25 MAART a.s. tevens toegangskaarten tot het stadion te Antwerpen bij den K.N.V.B. bestellen.
 Deze kosten: OVERDEKTE TRIBUNE . . . . . f 4.60
 ONOVERDEKTE ZITPLAATSEN . . . . . f 3.30
 STAANPLAATSEN . . . . . f 1.20

Op. P.S. 10-3-37 - 25.65

Twee reclamefolders voor extra treinen vanuit Den Haag naar Antwerpen-Zuid naar aanleiding van de voetbalmatch België – Nederland op 4 april 1937. Een derde trein vertrok in Haarlem. Toevallig werden twee van de drie treinen gefotografeerd aan de inrit van het station Antwerpen-Zuid. Zie de foto's op de vorige blz., links).

N.S. = Nederlandsche Spoorwegen
 K.N.V.B. = Koninklijke Nederlandsche Voetbal Bond
 B.S.M. = Belgische Spoorweg Maatschappij

Bemerk ook het verschil tussen de Belgische en de Nederlandse zomertijd!

Documenten: Stichting NVBS Railverzamelingen.

Met dank aan Kees Wilemaker (NVBS) en Marc De Troy en Bob Morren (VlaTAM).

HET STATION ANTWERPEN-ZUID (REIZIGERS)

Verbeteringen en aanvullingen

Versie 2025 01 15

Nog enkele foto's, genomen tijdens de laatste jaren van het reizigersstation Antwerpen-Zuid

Archief Gazet van Antwerpen

De toren van het station Antwerpen-Zuid werd op 22 september 1965 om 15 u opgeblazen. Foto: Archief Gazet van Antwerpen.

Foto J. Govaert, verzameling Thierry Heylen / TSP

*Een troosteloos beeld van de afbraak van het stationemplacement in 1968; op de voorgrond het openluchtwembad dat eveneens werd afgebroken.
Foto: J. Govaert, verzameling Thierry Heylen / TSP.*

Foto J. Govaert, verzameling Thierry Heylen / TSP

Na de afbraak van het stationsgebouw bleven de perronsporen nog in dienst. Het loket werd ondergebracht in een 'keet'.

De laatste trein vertrok er op vrijdag 2 februari 1968.

Foto: J. Govaert, verzameling Thierry Heylen / TSP.

Met dank aan Julien Casier (TSP) voor de foto's van J. Govaert en R. Bastaens.
Zie ook de website <https://www.garesbelges.be>.

Foto J. Govaert, verzameling Thierry Heylen / TSP

Na de afbraak van het eigenlijke stationsgebouw bleef de overkapping die zich naast het gebouw bevond nog eventjes onaangeroerd. Ze diende als opslagruimte voor een brandstoffenhandel. De overkapping was oorspronkelijk bedoeld om de reizigers die met een koets of met een rijtuig Aankwamen in een overdekte ruimte te kunnen laten uitstappen om zich daarna naar het perron te begeven.

Foto: J. Govaert, verzameling Th. Heylen / TSP.

Foto J. Govaert, verzameling Thierry Heylen / TSP

Foto J. Govaert, verzameling Thierry Heylen / TSP

Nog twee foto's, genomen kort voor de opbraak van het spoorwegemplacement van Antwerpen-Zuid.

Links overweg nr. 1 en het dienstgebouw met de woning van de baanmeester en rechts de watertoren. Zie ook het kaartje op blz. 10 van het hoofdstuk over het station Antwerpen-Zuid (reizigers). Uiterst links de woonblokken van het Kiel, ontworpen door architect Renaat Braem en gebouwd tussen 1951 en 1956.

Foto's: J. Govaert, verzameling Th. Heylen / TSP.

Foto Roger Bastaens, verzameling TSP.

Locomotief 201.051 staat op 30 oktober 1968 in het nieuwe 'station' Antwerpen-Zuid klaar om met een lange trein naar Boom te vertrekken.

De middelste sporen van lijn 59 naar Sint-Niklaas en Gent via de Kennedyspoortunnel zijn nog niet aangelegd.

Foto: Roger Bastaens, verzameling TSP.